

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO. 411.001.04.2022

Pani

Alicja Gumińska
Powiatowy Lekarz Weterynarii
ul. Wapienna 15
91-087 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działalność i funkcjonowanie powiatowych inspektoratów weterynarii w województwie łódzkim.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Łodzi, ul. Wapienna 15 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Alicja Gumińska, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łodzi ² , od dnia 1 listopada 2021 r. Poprzednio, tj. w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 25 października 2021 r. stanowisko to zajmował lek. wet. Jacek Tyrankiewicz.
Zakres przedmiotowy kontroli	Prawidłowość realizacji zadań i zapewnienie konsumentom odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa
Okres objęty kontrolą	Badaniami kontrolnymi objęty został okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Doradca ekonomiczny Włodzimierz Zegadło, upoważnienie do kontroli nr LLO/64/2022 z 04.04.2022 r. (akta kontroli str.1-2)

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą, PIW w Łodzi realizował powierzone mu zadania w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz ochrony zdrowia zwierząt z wykorzystaniem własnego potencjału kadrowego liczącego od 18,6 do 21,6 stanowisk etatowych oraz grupy 46-48 wyznaczonych lekarzy weterynarii, niebędących pracownikami Inspektoratu.

Wykonanie ww. zadań, a także zabezpieczenie eksportu produktów rolnych pochodzenia zwierzęcego miało charakter priorytetowy, tzn. były one wykonywane w pierwszej kolejności w warunkach ograniczeń kadrowych i długotrwałej pandemii.

Pomimo przeprowadzenia w badanym okresie 18 naborów na 20 stanowisk inspektorów weterynaryjnych, zatrudniono tylko czterech pracowników. W 2022 r. do obsadzenia pozostawało niemal 13 etatów, tj. 37,4% docelowo wyznaczonych. Zasadniczą przeszkodą do osiągnięcia pełnego zatrudnienia był niski poziom wynagrodzeń w Inspektoracie, który nie był konkurencyjny na rynku pracy.

¹ Dalej również: PIW, PIW w Łodzi lub Inspektorat.

² Dalej również: PLW.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

Konsekwencją nieskompletowania obsady kadrowej była niepełna realizacja zadań planowych, takich jak kontrole podmiotów nadzorowanych. Liczba kontroli podmiotów podlegających nadzorowi weterynaryjnemu była niższa od planowanej o 15,1% w 2020 r. i 25,2% w 2021 r. W tych latach kontrolami objęto odpowiednio 39,7% i 36,8% podmiotów nadzorowanych.

PIW w Łodzi prowadził na terenie trzech powiatów znajdujących się w obszarze jego właściwości działania dot. zwalczania wścieklizny zwierząt, badania zwierząt przeznaczonych do wywozu, badań monitoring bydła w kierunku gruźlicy, brucelozy i enzootycznej białaczki, monitoringu i pobierania próbek do badań zwierząt w kierunku chorób zakaźnych. Sprawowano także nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych oraz pobierano próby do badań, nadzorowano przechowywanie i przepakowanie mięsa oraz wystawiano świadectwa zdrowia dla produktów pochodzenia zwierzęcego wywożonych do państw trzecich. Lekarze weterynarii sprawowali również nadzór nad wystawami, pokazami, targowiskami lub konkursami zwierząt.

Powiatowy Lekarz Weterynarii bezzwłocznie podejmował przewidziane prawem działania w przypadku wykrycia ognisk chorobowych u zwierząt oraz zagrożenia bezpieczeństwa konsumentów. W PIW prawidłowo pobierano i egzekwowano opłaty za wykonywane czynności określone w art. 30 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁴. Pracownicy Inspektoratu współpracowali również na bieżąco z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności i żywienia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Prawidłowość realizacji zadań i zapewnienie konsumentom odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

Opis stanu faktycznego

1. Regulamin organizacyjny PIW w Łodzi został opracowany na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁶ oraz zarządzenia nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii⁷. W strukturze Inspektoratu wyodrębniono zespół ds. zdrowia i ochrony zwierząt oraz zespół ds. bezpieczeństwa żywności, pasz i utylizacji, a także zespół ds. administracyjnych, finansowo-księgowych, terenowe pracownie wytrawiania i stanowisko obsługi prawnej. Regulamin organizacyjny został uzgodniony z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii.

(akta kontroli str. 5-79)

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 306.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 306.

⁷ Dz. Urz. MR i RW Nr3, poz. 3, ze zm.

W 2020 r Powiatowy Lekarz Weterynarii wyznaczył 48 urzędowych lekarzy weterynarii, niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej, z których czynności w zakresie bezpieczeństwa żywności wykonywało 47 lekarzy, a w zakresie chorób zakaźnych zwierząt 30 lekarzy. W 2021 r. i 2022 r. wyznaczono 48 i 46 lekarzy weterynarii, z których odpowiednio 36 wykonywało czynności w zakresie bezpieczeństwa żywności⁸, a 29 i 26 w zakresie chorób zakaźnych zwierząt. Czynności te obejmowały:

- sprawowanie nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych oraz pobieranie próbek do badań,
- wykonywanie czynności pomocniczych polegających na poskramianiu świń przy pobieraniu próbek,
- sprawowanie nadzoru weterynaryjnego nad wystawami, pokazami, targowiskami lub konkursami zwierząt,
- zwalczanie wścieklizny zwierząt, badanie zwierząt przeznaczonych do wywozu, badania monitoringowe bydła w kierunku gruźlicy, brucelozy i enzootycznej białaczki, monitoring i pobieranie próbek do badań zwierząt w kierunku choroby pęcherzykowej świń, klasycznego pomoru świń, pryszczycy bydła, brucelozy owiec i kóz, monitoring BTV i IBR/IPV gorączki Q, monitorowanie i zwalczanie choroby Aujeszkiego u świń,
- przeprowadzanie kontroli urzędowych w ramach zwalczania chorób zakaźnych zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania zasad bioasekuracji.

W uzasadnieniu decyzji o wyznaczeniu lekarzy weterynarii do wykonywania zleconych czynności wskazano, że Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łodzi nie dysponuje dostatecznymi środkami finansowymi oraz odpowiednią liczbą zatrudnionych w PIW pracowników, przy pomocy których wykonuje ustawowe zadania Inspekcji Weterynaryjnej. Ww. decyzjom o został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 108 § 1 kpa.

Stan zatrudnienia w PIW w przeliczeniu na stanowiska etatowe wynosił 21,25 na dzień 1 stycznia 2020 r., 20,85 na 1 stycznia 2021 r, 18,60 na 1 stycznia 2022 r., natomiast na 1 kwietnia 2022 r. wynosił 21,6 i było to zatrudnienie niższe od docelowego o 12,9 etatów, tj. 37,4% łącznej ich liczby⁹. W 2020 r. rozwiązano stosunek pracy z jednym pracownikiem (starszy inspektor weterynaryjny), zatrudniono również jednego inspektora weterynaryjnego. W 2021 r. na emeryturę odeszły trzy osoby, w tym: powiatowy lekarz weterynarii, starszy inspektor weterynaryjny i pracownik administracyjny. W pierwszym kwartale 2022 r. zatrudniono trzy osoby, w tym dwóch inspektorów i jednego starszego inspektora weterynarii. W 2020 r. w Inspektoracie było zatrudnionych sześciu lekarzy weterynarii, natomiast w 2021 i 2022 r. – pięciu. (akta kontroli str. 191-195)

⁸ W 2021 i 2022 r.

⁹ Limit zatrudnienia uwzględniony w planach finansowych PIW na 2020 i 2021 r. wynosił 24,5 etatu. W 2022 r. zwiększono stan etatowy o dziesięć stanowisk, do wysokości 34,5, przy czym wzrost zatrudnienia miał nastąpić o pięć stanowisk od 1 stycznia oraz o dalsze pięć od 1 października 2022 r.

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że wyznaczanie przez Powiatowego Lekarza Weterynarii na czas określony lekarzy lub osób niebędących pracownikami inspekcji do wykonywania ustawowych zadań Inspekcji lub czynności pomocniczych następowało z zachowaniem wymogów określonych w art. 16 ust. 1 – 4 ustawy o inspekcji weterynaryjnej. Żadna z badanych 15 decyzji o wyznaczeniu nie została uchylona (art. 16 ust. 5 ustawy). Powiatowy Lekarz Weterynarii określił w decyzjach o wyznaczeniu oraz w zawartych umowach czynności zlecone lekarzom weterynarii oraz sposób ich dokumentowania. Szczegółowe harmonogramy obejmujące czas i wykaz czynności były ustalane w okresach tygodniowych w uzgodnieniu również z nadzorowanymi podmiotami i z uwzględnieniem specyfiki ich działania.

Wyплаты wynagrodzeń dla wyznaczonych urzędowych lekarzy weterynarii były realizowane w przypadku badania i rozbioru mięsa w oparciu, o miesięczne zestawienie zbiorcze z wykonanych czynności w ubojni, sporządzone przez upoważnionego ULW i potwierdzone przez właściciela ubojni lub osoby upoważnione. Zestawienia były sprawdzone w Inspektoracie pod względem merytorycznym oraz pod względem rachunkowym. Zestawienia te były również podstawą do wystawienia decyzji ustalającej opłatę za nadzór weterynaryjny ubojni.

Miesięczne zestawienia i rachunki, wystawione przez każdego urzędowego lekarza były sprawdzone w PIW pod względem merytorycznym i rachunkowym i porównywane z ilością czynności wykonanych w ubojni, wynikającą z zestawienia zbiorczego. Powyższe dokumenty były zatwierdzone do wypłaty przez PLW w Łodzi i na tej podstawie sporządzano listę płac i wypłacano wynagrodzenia.

Przy rozliczaniu czynności związanych z monitorowaniem chorób zakaźnych zwierząt i wystawianiem świadectw zdrowia dla zwierząt, wyznaczeni lekarze sporządzali zestawienia z wykonanych czynności, które były weryfikowane pod względem merytorycznym i rachunkowym przez pracownika księgowości. W PIW porównywano zgodność zestawienia z ilością pobranych prób do badań, wprowadzonych do systemu informatycznego, liczbą wystawionych świadectw zdrowia, przeprowadzonych kontroli lub innych czynności, wynikających ze źródłowych dokumentów potwierdzających wykonane czynności i zatwierdzonych przez PLW w Łodzi.

(akta kontroli str. 936)

W PIW w Łodzi corocznie planowano kontrole w zakresie prawidłowości wykonywania zadań przez wyznaczonych lekarzy wet., przy czym w pierwszej kolejności przeprowadzane były kontrole nieplanowane, związane ze zgłoszeniami alarmowymi lub na podstawie informacji o nieprawidłowościach, ujawnionych przez WIW lub GIW. Wykonywanie kontroli planowych zostało w badanych latach ograniczone ze względu na panującą pandemię COVID-19. Zgodnie z zaleceniami GLW i Szefa Służby Cywilnej koncentrowano się na kontrolach bezpośrednio związanych z ochroną życia i zdrowia ludzi i zwierząt.

Z planowanych 26 kontroli pracy lekarzy weterynarii w 2020 r. wykonano 17, tj. 65,4%. W 2021 r. było to odpowiednio 26 i 16 (61,5%), a w 2022 r. 36 i 4 (I kw.).

Wyniki kontroli potwierdziły prawidłowe wykonywanie zadań przez urzędowych lekarzy weterynarii, za wyjątkiem trzech kontroli, podczas których stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku udzielono lekarzowi weterynarii pisemnego upomnienia i instruktażu, kolejny lekarz został pouczony na miejscu o potrzebie reakcji na nieprawidłowy transport wewnątrzzakładowy elementów ubitych zwierząt, a w związku z trzecią kontrolą, dniu 30 marca 2021 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 26/Dh/2021, uchylającą wyznaczenie lekarza weterynarii. Analiza dokumentacji dotyczącej trzech wyznaczonych lekarzy wet. wykazała, że jeden z nich był kontrolowany przez pracownika PIW w miejscu wykonywania zleconych czynności. Kontrola ta potwierdziła prawidłową realizację zadań.

(akta kontroli str. 301-427, 470-471)

2. W okresie objętym kontrolą, Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził 18 naborów na stanowiska merytoryczne inspektorów i starszych inspektorów weterynaryjnych, w wyniku których zatrudniono czterech pracowników¹⁰. Do Zespołu ds. bezpieczeństwa żywności, pasz oraz utylizacji przyjęto trzy osoby (w tym dwóch lekarzy wet.), a do Zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt jednego pracownika do zwalczania chorób zakaźnych. W 15 naborach nie wpłynęły żadne oferty.

Trzy nabory na stanowiska inspektora i starszego inspektora weterynaryjnego w Zespole ds. bezpieczeństwa żywności oraz na stanowisko starszego inspektora weterynaryjnego w Zespole ds. zdrowia i ochrony zwierząt były związane z przyznaniem jednostce od 1 stycznia 2022 r. pięciu etatów o wyższym od dotychczasowego wynagrodzeniu. Nabory te zakończyły się obsadzeniem tylko jednego stanowiska tj. starszego inspektora weterynaryjnego ds. bezpieczeństwa żywności.

W grudniu 2021 r. przeprowadzono nabór wewnętrzny na trzy nowe stanowiska starszych inspektorów weterynarii, w wyniku którego przesunięto pracowników merytorycznych (w tym jeden lekarz weter.) na stanowiska pracy z wyższym wynagrodzeniem. Kolejne zwiększenie zatrudnienia planowane jest od 1 października 2022 r. o pięć osób.

(akta kontroli str. 182-195, 473, 474)

3. Plan wynagrodzeń osobowych w PIW w Łodzi w Dziale 010 – Rolnictwo i Łowiectwo, rozdziale 01034 - Powiatowe Inspektoraty Weterynarii, paragraf 4020 *Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej* określono w kwocie 1.340,6 tys. zł w 2020 r., 1.324,0 tys. zł w 2021 r. i 2.226,8 tys. zł w 2022 r.

Plan wynagrodzeń bezosobowych w Dziale 010 – Rolnictwo i Łowiectwo, rozdziale 01034 - Powiatowe Inspektoraty Weterynarii, paragraf 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe*, przewidywał niezmiennie w latach 2020-2022 kwotę 2.972,5 tys. zł, natomiast w rozdziale 01022 – Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego dodatkowo przewidziano wynagrodzenia

¹⁰ W ramach jednego z naborów zatrudniono dwóch pracowników.

bezosobowe w paragrafie 4170 w kwocie 53,2 tys. zł w 2020 r., 53,2 tys. zł w 2021 r. oraz 479,3 tys. zł w 2022 r.

(akt kontroli str. 82-89)

Pismem Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z dnia 21 lutego 2022 r. zwiększono wydatki na pięć nowych etatów od 1 października 2022 r. w kwocie 144 tys. zł oraz na podwyższenie wynagrodzeń od 1 lipca 2022 r. w kwocie 219,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 84)

W latach 2020 - 2022 miesięczne wynagrodzenia brutto inspektorów weterynaryjnych w PIW wzrosło z kwoty 2.920 zł do 3.301 zł, natomiast z uwzględnieniem dodatku stażowego, nagród lub premii wzrosło z 3.132 do 3.941 zł. Wynagrodzenie Powiatowego Lekarza Weterynarii wzrosło w tym czasie z 7.248 zł do 7.567 zł, a z uwzględnieniem wszystkich dodatkowych składników zmniejszyło się z 10.778 zł do 8.626 zł, na co wpłynęła zmiana personalna na tym stanowisku.

(akta kontroli str. 182)

4. Oświadczenie Powiatowego Lekarza Weterynarii o stanie kontroli zarządczej w PIW w Łodzi za rok 2021 zostało złożone w dniu 31 marca 2022 r. W oświadczeniu tym wskazano, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Poziom realizacji celów i zadań, przyjęty w budżecie zadaniowym PIW na 2021 r. był niższy od założonego z powodu niedoborów kadrowych, braku doświadczenia i niskich zarobków pracowników. Nie zostały w pełni wykonane zadania kontrolne, co w dużej mierze spowodowane było niedoborami kadrowymi, nieefektywnymi naborami i brakiem doświadczonej kadry oraz niskimi zarobkami pracowników, co powodowało brak zainteresowania pracą w PIW w Łodzi. Ponadto wskazano na większy od innych, tego typu placówek zasięg terytorialny Inspektoratu, obejmujący trzy powiaty, co zwielokrotniało obowiązki pracowników, działających w „okrojonym” składzie.

W 2021 r. na terenie powiatu łódzkiego wschodniego stwierdzono wystąpienie afrykańskiego pomoru świń w stadzie trzody chlewnej, co wymusiło intensywne działania pracowników PIW, utrudnione przez ograniczenia spowodowane stanem epidemii.

W celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej zaplanowano w 2022 r. działania polegające na szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych pracowników, eliminowaniu ograniczeń i słabości w funkcjonowaniu kontroli zarządczej. Do działań podjętych w 2021 r. zaliczono wprowadzenie, w okresach nasilenia pandemii COVID-19, systemu pracy zdalnej w jednostce.

(akta kontroli str. 464-466)

W badanym okresie prowadzono nieprzerwanie działania profilaktyczno-szkoleniowe, obejmujące:

- szkolenia urzędowych lekarzy weterynarii w zakresie aktualizacji przepisów o bioasekuracji oraz wypełniania list kontrolnych,

- spotkania z rolnikami i ARiMR w zakresie aktualnej sytuacji epizootycznej i zmian legislacyjnych,
- szkolenia i materiały informacyjne dla rolników, myśliwych, samorządowców.

(akta kontroli str. 732-733)

Dokumentacja w zakresie identyfikacji ryzyk związanych z ochroną zdrowia zwierząt i bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego oraz zaplanowania adekwatnych działań, za 2022 r. została sporządzona w dniu 31 grudnia 2021 r. i odnosiła się do nadzorowanych zakładów przetwórczych i hodowlanych. Ocena ryzyka dotyczyła organizacji i funkcjonowania oraz uwarunkowań technologicznych zakładów produkcyjno-handlowych i miała ona wpływ na typowanie jednostek do kontroli weterynaryjnej.

(akta kontroli str. 429-462)

Powiatowa Lekarka Weterynarii wyjaśniła, że objęła swoją funkcję w dniu 2 listopada 2021 r., a wcześniej nie uczestniczyła bezpośrednio w organizacji kontroli zarządczej. Poprzedni Powiatowy Lekarz Weterynarii nie pozostawił oświadczeń z wcześniejszych okresów. Z powodu ograniczeń kadrowych i pandemicznych koncentrowano się na zadaniach najważniejszych dla ochrony zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt na terenie trzech powiatów, a także istotnych ze względów ekonomicznych (np. nadzór eksportu).

(akta kontroli str. 467, 927-934, 944)

Były Powiatowy Lekarz Weterynarii wyjaśnił, że kontrolą zarządczą w imieniu PLW w Łodzi zajmowała się wyznaczona starsza inspektor weterynaryjna, która prowadziła ocenę ryzyka i przygotowywała oświadczenia o stanie kontroli zarządczej. Osoba ta zmarła i nie można już ustalić formy dokumentowania oceny ryzyka i oświadczeń. W tym okresie występował niedobór oraz rotacja pracowników, a także groźne choroby, takie jak ptasia grypa i afrykański pomór świń, które determinowały działania Inspekcji. Zakres zadań PLW w Łodzi obejmował tereny miejskie Łodzi wraz z trzema powiatami, przez co wymagał znacznie większego nakładu pracy, niż w innych inspektoratach. Taka sytuacja była absorbująca dla pracowników PIW i zmuszała do działań poza normatywnymi godzinami pracy. Nadmiar obowiązków utrudniał ich pełną realizację.

(akta kontroli str. 983-985)

5. W PIW w Łodzi w latach 2020-2022 corocznie opracowywano Plan kontroli urzędowych, który zawierał m.in. podstawy prawne określające zakres i częstotliwość kontroli, podstawy planowania kontroli, tematy kontroli, liczbę i charakterystykę podmiotów nadzorowanych w poszczególnych powiatach, liczbę i wykaz czynności, do których zostali wyznaczeni lekarze weterynarii, niebędący pracownikami inspekcji oraz zadania i formy organizowanych szkoleń. Plan określał również nazwę podmiotu, zakres i miesiąc lub kwartał planowanych kontroli, harmonogramy pobierania wymazów z tusz wieprzowych i wołowych, z tusz drobiowych, próbek mleka surowego, prób produktów, prób w kierunku salmonelli, monitoring wody.

Niezależnie od ww. planu rocznego realizowano kontrole sprawdzające i doraźne, planowane na bieżąco, w zależności od zidentyfikowanych zagrożeń oraz poleceń Wojewódzkiego i Głównego Lekarza Weterynarii.

W 2020 r. Inspektorat planował 2.068 kontroli podmiotów nadzorowanych, a zrealizował 1.756, tj. 84,9%, z czego 1.401 planowych, 321 doraźnych i 34 sprawdzające.

W 2021 r. z planowanych 2.648 kontroli zrealizowano 1.980, tj. 74,8% (1.610 planowych, 331 doraźnych i 39 sprawdzających). W 2022 r. zaplanowano 2.744 kontrole, z czego w I kwartale wykonano 328 (odpowiednio 272, 149, 7).

W zakresie kontroli bioasekuracji w 2020 r, z planowanych 1.735 kontroli zrealizowano 1.408 (1.071 planowych, 306 doraźnych, 31 sprawdzających) tj. 81,2%. W 2021 r. zrealizowano 1.561 kontroli (odpowiednio 1.242, 288, 31) zplanowanych 2.300 (67,9%), natomiast od stycznia do marca 2022 r. zrealizowano 298 (198, 100, 2) z planowanych 2.348 (6,2%).

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz i utylizacji zrealizowano w 2020 r. 348 (330, 15, 3) z planowanych 333 kontroli, co stanowi 104,5% planu. W 2021 r. zaplanowano 348 a zrealizowano 419 kontroli (368, 43 i 8), tj. 120,4%, a w I kwartale 2022 r. wykonano 130 kontroli (74, 49, 5) z planowanych 396 do realizacji w całym roku, tj. niemal 33%.

(akta kontroli str. 717, 858-859, 975)

Powiatowa Lekarz Weterynarii wyjaśniła, że w pierwszej kolejności podejmowane były działania mające na celu ograniczenie skutków wystąpienia zagrożenia lub zapobieżenie jego wystąpienia, co przekłada się na ilość wykonywanych kontroli doraźnych. Kontrole doraźne nie zastępują w pełni kontroli planowanych, jednak ich przeprowadzenie pozwala zazwyczaj na weryfikację najistotniejszych z punktu widzenia bezpieczeństwa żywności aspektów takich jak ocena stanu higienicznego zakładu, procesu produkcyjnego, zachowania pracowników produkcyjnych. Ograniczona realizacja planu kontroli była związana z równoczesnym wykonywaniem innych czynności, takich jak np. wystawianie świadectw zdrowia dla niektórych asortymentów; pobieranie prób urzędowych; weryfikacja wniosków dot. rejestracji lub zatwierdzania zakładów w tym projektów technologicznych bądź zmian do projektów technologicznych; prowadzenie postępowań administracyjnych w tym wystawianie decyzji nakazujących wykonanie zaleceń oraz nakładających kary finansowe; weryfikacja wniosków lekarzy weterynarii o wyznaczenie oraz tworzenie wymaganej dokumentacji - umowy, decyzje, upoważnienia; prowadzenie sprawozdawczości do organu nadrzędnego; weryfikacja zestawień oraz rachunków wystawianych przez wyznaczonych urzędowych lekarzy weterynarii. Część z planowanych kontroli nie odbyło się z powodu zawieszenia działalności gospodarczej lub czasowym brakiem zwierząt w stadzie, o czym PIW nie był poinformowany. Wzrost ilości pobieranych prób urzędowych związany był z zagrożeniem ASF oraz z wprowadzeniem wzmożonego nadzoru w jednych z zakładów produkcyjnych w związku ze zwiększonym ryzykiem występowania w produktach bakterii Salmonella.

Na realizację planowanych działań wpływała również niepełna osada stanowisk, pomimo podejmowanych prób zatrudnienia lekarzy weterynarii oraz inspektorów, których wykształcenie umożliwiało realizację zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

(akta kontroli str. 927-934)

Działalność kontrolna PIW w Łodzi objęła w 2020 r. 1.756 podmiotów nadzorowanych (z 4.420 zarejestrowanych), tj. 39,7%. W zakresie profilaktyki chorób zakaźnych zwierząt skontrolowano 1.408 z 3.334 podmiotów, a w zakresie bezpieczeństwa żywności i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego skontrolowano 348 z 1.086 podmiotów.

Działalność kontrolna w 2021 r. objęła 1.980 podmiotów nadzorowanych (z 5.380), tj. 36,8%. W zakresie profilaktyki chorób zakaźnych zwierząt skontrolowano 1.561 podmiotów nadzorowanych z 4.198, a w zakresie bezpieczeństwa żywności i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego skontrolowano 419 podmiotów z 1.182.

W I kw. 2022 r. skontrolowano 428 podmiotów nadzorowanych (z 5.205 ogółem), tj. 8,2%. W zakresie profilaktyki chorób zakaźnych zwierząt skontrolowano 298 podmiotów nadzorowanych z 4.002, a w zakresie bezpieczeństwa żywności i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego skontrolowano 130 podmiotów z 1.203.

Częstotliwość planowanych kontroli wynikała z przeprowadzonej analizy ryzyka zgodnie z instrukcją Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie określenia, na podstawie analizy ryzyka, częstotliwości kontroli podmiotów sektora spożywczego objętych urzędowym nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.

Kontrole doraźne podejmowano w związku z:

- otrzymywanymi powiadomieniami RASFF¹¹ - po otrzymaniu informacji o wystąpieniu zagrożenia, wdrażane jest postępowanie wyjaśniające mające na celu jego wyeliminowanie- ustalenie odbiorców, zablokowanie do dalszej dystrybucji, nadzór nad dalszym losem wyrobu niezgodnego;
- niezgodnymi z normatywami wynikami badań prób pobranych urzędowo lub w ramach nadzoru właścicielskiego;
- wystąpieniem zoonozy;
- poleceniem Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii lub Głównego Lekarza Weterynarii;
- powzięciem informacji o niezgodnościach na podstawie skargi osoby fizycznej, informacji urzędowego lekarza wyznaczonego;
- zgłoszeniem otrzymanym od innego organu między innymi PPIS oraz WIJHARS;
- wnioskiem podmiotu, związany z rozpoczęciem lub rozszerzeniem przez ten podmiot działalności nadzorowanej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii;
- nadzorem nad wysyłkami wymagającymi urzędowego poświadczenia;

¹¹ System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach.

- przemieszczaniem pomiędzy zakładami produktów niezgodnych pod względem mikrobiologicznym, produktów pochodzących z obszarów z ograniczeniami w związku z wystąpieniem zoonozy i inne.

(akta kontroli str. 478)

W 2020 r. wykonano 88.713 z planowanych 99.565 badań, w zakresie bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego, tj. 89,1% (z tego 87.921 w kierunku włośni). Liczba dodatnich wyników badań wynosiła 11 i w stosunku do liczby badań odpowiadała wielkości planowanej tj. 0,012%. Przeprowadzono 11.806.051 z planowanych 14.500.000 badań poubojowych w rzeźniach, pobrano 792 z planowanych 834 prób do badań w ramach nadzoru nad produktami pochodzenia zwierzęcego i paszami. Stwierdzono jeden wynik dodatni w kierunku liczby *Campylobacter* oraz dwa przypadki bakterii *Salmonella* w próbkach skórek z szyi kurcząt, jeden wynik dodatni w kierunku OLD, *Enterobacteriaceae* oraz *Salmonelli* w wymazie i wycinku z tuszy wołowej, jeden wynik dodatni *Salmonelli* w próbce karmy dla zwierząt domowych, obecność *Listeria monocytogenes* w próbce salcesonu i kielbasy, przekroczenie dopuszczalnej wartości OLD w próbkach MOM-u, obecność antybiotyków w wodzie do pojenia zwierząt, dwa przypadki włośni w mięsie odstrzelonych dzików.

W 2021 r. przeprowadzono 11.829.337 z planowanych 14.000.000 badań poubojowych w rzeźniach, pobrano 10.061 z planowanych 994 prób do badań w ramach nadzoru nad produktami pochodzenia zwierzęcego i paszami. W wyniku interwencji władz Wielkiej Brytanii przeprowadzono wzmożone badania w ramach nadzoru nad produktami spożywczymi i stwierdzono 116 wyników dodatnich, z tego 108 przypadków *Salmonelli* w [REDACTED]. Ponadto ujawniono m.in. pojedyncze przypadki przekroczenia OLD, bakterii *E.coli*, *Salmonelli* w mięsie drobiowym i gronkowców koagulazododatnich w produktach mlecznych. W 2021 r. wykonano 87.803 z planowanych 88.984 badań w zakresie produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz, tj. 98,7% (z tego 77.742 w kierunku włośni). Liczba dodatnich wyników badań wynosiła 122 i w stosunku do liczby badań odpowiadała wielkości 0,139% (przy planowanej 0,016%).

(akta kontroli str. 753-766, 773)

6.a. W okresie od 2020 do VI. 2022 r. PIW w Łodzi otrzymał 208 powiadomień alarmowych RASFF, z czego 40 w 2020 r., 148 w 2021 r., 20 w 2022 r. Powiadomienia napływały głównie z innych Inspektoratów Weterynarii.

Na podstawie analizy 10 losowo wybranych powiadomień RASFF z grupy powiadomień alarmowych stwierdzono, że w ośmiu przypadkach podjęto działania polegające na przekazaniu stosownej informacji producentom, handlowcom lub właściwym terytorialnie PIW, tym samym dniu lub następnym. W dwóch przypadkach przekazanie informacji nastąpiło po upływie czasu dłuższego niż 48 godzin. I tak: w piątek 17 września 2021 r. o godz. 9.53 WIW w Lublinie przesłał do PIW w Łodzi powiadomienie dotyczące zakwestionowanych partii mięsa drobiowego z terminem przydatności do spożycia do 7 września 2021 r. Informacja ta została przekazana do producenta i dystrybutora we wtorek 21 września 2021 r. o godz.

15.06, czyli po upływie czterech dni. W piątek 17 grudnia 2021 r. o godz. 15:16 wpłynęło do PIW w Łodzi powiadomienie z WIW w Łodzi dotyczące zagrożonych partii mięsa drobiowego, które przekazano do producenta i dystrybutora w poniedziałek 20 grudnia o godz. 10:26, tj. po upływie 67 godzin.

(akta kontroli str.864-922)

Powiatowa Lekarz Weterynarii w Łodzi wyjaśniła, że inspektorzy PIW w Łodzi pracują zwykle od poniedziałku do piątku, w stałych godzinach 7:30-15:30. Jedynie w przypadkach wymagających natychmiastowej reakcji lub gdy przeprowadzenie kontroli nie jest możliwe w godzinach urzędowania, inspektorzy prowadzą czynności w godzinach wieczornych, nocnych w tym w weekendy. Pracownicy PIW w Łodzi nie mieli wyznaczonych stałych dyżurów poza godzinami pracy urzędu. Powiadomienie RASFF nr 0663/57/2022 z dnia 17.12.2021 r. godz. 15:16, przesłane zostało do działu Bezpieczeństwa Żywności o godzinie 15:30. Przekazanie informacji do zakładu nadzorowanego wymagało przygotowania indywidualnej dokumentacji, miało wpływ na przekazanie informacji w kolejnym dniu roboczym. Na opóźnienie w przekazaniu informacji dot. zgłoszenia RASFF nr 0663/31/2021 miały wpływ wykonywane równoległe czynności inspekcyjne. Informacja została przekazana w pierwszej kolejności osobiście, później poprzez wiadomość e-mail. W dniu 17.09.2022 r. inspektor odpowiedzialny za przekazywanie powyższych informacji pobierał próby urzędowe w zakładzie nadzorowanym, którego dotyczyło powiadomienie, co potwierdza wystawione przez PLW w Łodzi upoważnienie oraz protokoły pobrania prób. Zgodnie z pismem PIW-BŻ-92-129/2022 z dnia 17 marca 2022 ustalono, że cały asortyment zawierający drobnoustroje z rodzaju Salmonella Newport został poddany obróbce termicznej gwarantującej zniszczenie bakterii Salmonella, a wyniki badań wyrobu gotowego potwierdziły nieobecność drobnoustroju.

(akta kontroli str. 935)

6.b. W latach 2020-2022 na terenie działania PIW w Łodzi stwierdzono liczne przypadki zagrożenia bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz w dziewięciu przypadkach (2 ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków HPAI w roku 2020 oraz 1 ogniska afrykańskiego pomoru świń w roku 2021, 6 ognisk zgnilca amerykańskiego pszczoł) zagrożenie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej zwierząt oraz poważnych strat gospodarki narodowej.

W przypadku ww. zagrożeń Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łodzi podejmował natychmiastowe działania przy udziale Urzędowych Lekarzy Weterynarii w celu eliminacji ww. zagrożeń i ich skutków. Jedynie w przypadku ogniska Afrykańskiego Pomoru Świń konieczne było wydanie w dniu 19 czerwca 2021 r. siedmiu decyzji administracyjnych na podstawie art. 18 ust.1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, nakazujących lekarzom weterynarii, prowadzącym prywatne praktyki, wykonywanie czynności koniecznych do likwidacji ogniska choroby i zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa. W pozostałych przypadkach nie było konieczności stosowania ww. środków, a działania wykonywane były w ramach już wcześniej zawartych umów z urzędowymi lekarzami weterynarii i decyzji administracyjnych wydanych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

Analiza pięciu z siedmiu ww. decyzji wykazała, że zostały one wydane niezwłocznie w związku z wykryciem w dniach 18-19 czerwca 2021 r. ogniska ASF, a wyznaczeni lekarze weterynarii nie składali odwołań od decyzji. Lekarze otrzymali stosowne upoważnienia i umowy.

(akta kontroli str. 923-925, 970)

7. W latach 2020-2022 PIW w Łodzi był 11 razy kontrolowany przez Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, z czego cztery kontrole dotyczyły nadzoru nad pojedynczymi podmiotami. Wyniki wszystkich kontroli były omawiane z pracownikami Inspektoratu, po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, obejmujących kontrole wyznaczonych lekarzy weterynarii oraz podmiotów nadzorowanych. W razie potrzeby prowadzono indywidualne i grupowe instruktaże i szkolenia. Zalecenia pokontrolne dotyczyły siedmiu nieprawidłowości i zostały niezwłocznie zrealizowane lub wdrożone, o czym Powiatowy Lekarz Wet. informował pisemnie Wojewódzkiego Lekarza Wet. Zalecenia dotyczyły:

- wzmocnienia nadzoru ULW nad obrotem, przewozem i ubojem bydła w celu uniemożliwienia wprowadzenia do obrotu mięsa ze zwierząt nienadających się do uboju w rzeźni lub nieoznakowanych, wprowadzenia do rejestru systemu IRZ ARiMR informacji o zawieszeniu statusów stad wolnych od choroby Aujeszky'ego oraz o nadaniu statusów stad podejrzanych o zakażenie tej choroby,
- zapewnienia monitorowania postępowania pokontrolnego w związku ze stwierdzeniem zakupu świń bez świadectwa zdrowia,
- wprowadzenia udokumentowanej analizy ryzyka w zakresie planowania kontroli, podpisywania protokołów dochodzenia epizootycznego
- wyjaśnienia nieprawidłowości w dostawie karmy do schroniska dla zwierząt.

Zalecenie te zostały wykonane, a PLW przedkładał Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii w Łodzi stosowną informację o podjętych działaniach naprawczych i korygujących.

(akta kontroli str. 90-181, 720-722, 937-939)

8. W okresie objętym kontrolą, PIW w Łodzi podejmował działania w pięciu przypadkach wskazujących na możliwość prowadzenia nielegalnej działalności w zakresie produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego. Sprawy te dotyczyły:

- obecności w mięsie substancji przeciwbakteryjnych:

Próbkę zbiorczą nerek i mięśni, pochodzącą od świni pobrano w sposób losowy z linii ubojowej w dniu 22 marca 2022 r., w dniu 29.03.2022 r. otrzymano sprawozdanie z badań, stwierdzające obecność pozostałości antybiotyków lub innych substancji o działaniu przeciwbakteryjnym (badanie przesiewowe). W związku z podejrzeniem stosowania leków w sposób nielegalny lub niewłaściwy - ubój zwierzęcia przed upływem okresu karencji, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łodzi pismem z dnia 29.03.2022 r. poinformował o powyższym fakcie

Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skierniewicach, będącego jednostką nadzorującą gospodarstwo pochodzenia zwierzęcia. Ponadto PLW w Łodzi przekazał próbkę do laboratorium referencyjnego w Puławach w celu weryfikacji oraz ustalenia poziomu koncentracji stwierdzonych substancji przeciwbakteryjnych- badanie potwierdziło obecność doksycykliny oraz dihydrostreptomycyny, jednak ich stężenie nie przekroczyło wartości limitu decyzyjnego. W wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono, że w łańcuchu żywnościowym, towarzyszącym świniom kierowanym do uboju nie było adnotacji informujących o stosowaniu preparatów leczniczych. W dniu 30.03.2022 r. zakład złożył oświadczenie, że pozyskiwane nerki zostały skierowane do utylizacji.

- podejrzenia prowadzenia nielegalnej ubojni zwierząt:

W dniu 28.01.2022 r. do PIW w Łodzi wpłynęło pismo Urzędu Skarbowego w Brzezinach informujące o podejrzeniu prowadzenia działalności nielegalnej. W dniu 10.02.2022 r. inspektorzy PIW w Łodzi podjęli próbę przeprowadzenia kontroli interwencyjnej i uzyskali informację, iż na terenie posesji znajdują się dwie sztuki bydła opasowego i 30 szt. kur oraz kilka kaczek, z których pozyskuje się jaja oraz mięso na potrzeby własnej rodziny. Wędliny i przetwory wytwarzane były w warunkach domowych, ale wyłącznie na użytek własny, co zostało potwierdzone w pisemnym w oświadczeniu nadesłanym do PIW w Łodzi w dniu 11.02.2022 r. Wyjaśnienia uznano za wiarygodne i odstąpiono od dalszego prowadzenia postępowania.

- zagrożenie dobrostanu zwierząt hodowlanych:

W dniu 28 maja 2020 r. Urząd Gminy Domosin przekazał zgłoszenia mieszkańców w sprawie nieprawidłowych warunków sanitarnych w gospodarstwie hodowlanym. PIW w Łodzi przeprowadził kontrolę na miejscu w dniu 29 maja 2020 r., która wykazała zachowany dobrostan trzody chlewnej. Stwierdzono jednocześnie, iż podmiot kontrolowany, nie dochował terminów zgłaszania zmian w stadzie, za co został wymierzony mandat karny w wysokości 50 zł.

- zagrożenie dobrostanu zwierząt domowych:

W dniu 27 maja 2022 r. w związku ze zgłoszeniem z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie nieprawidłowych warunków sanitarnych hodowli psów i kotów PIW w Łodzi przeprowadził kontrolę na miejscu, która nie potwierdziła ww. nieprawidłowości. zarzutów.

- prowadzenia działalności polegającej na produkcji karmy dla zwierząt domowych, bez niezbędnego zatwierdzenia przez PIW w Łodzi.

Sprawa została opisana w pkt. 7 i 10 wystąpienia.

(akta kontroli str. 971-973)

9. Wykonanie w 2020 r. 81,2% planowanych kontroli bioasekuracji (1.408 z 1.735) wynikało m.in. z likwidacji stad świń w wielu gospodarstwach na terenie Łodzi

(zerowanie stad), oraz z sytuacji epidemiologicznej skutkującej ograniczeniem możliwości prowadzenia kontroli stacjonarnych. W 2021 r. wykonano 1.561 z planowanych 2.300, tj. 67,9%. Zwiększenie liczby kontroli w 2021 r. wynikało z wybuchu ogniska afrykańskiego pomoru świń w miejscowości Kruszów - na terenie powiatu łódzkiego wschodniego. W I kw. 2022 r. z planowanych 2.348 kontroli bioasekuracji, wykonano 298 (12,7%).

Przyczyną niepełnej realizacji planu kontroli była m.in. niemożność zastania właściciela siedziby stada, choroba lub puste okresowo stado. Niewykonane kontrole były przesuwane do wykonania w kolejnym okresie.

(akta kontroli str. 717)

Analiza dokumentacji pięciu kontroli ASF wykazała, że były wykonane przez wyznaczonych urzędowych lekarzy weterynarii, a w ich trakcie stosowano listę kontrolną SPIWET – ASF. I tak:

- kontrola¹² stada 213 tuczników została przeprowadzona 12 lutego 2020 r. z powodu niedopełnienia obowiązku terminowego zgłaszania spisu świń oraz zdarzeń za 2019 r. W trakcie kontroli ustalono brak tablic zakazujących wejścia osobom nieupoważnionym, brak rejestru środków transportu do przewozu świń i pasz i uppz oraz rejestru wejść na teren gospodarstwa, brak zabezpieczenia przed dostępem zwierząt wolnożyjących i domowych, brak wyłożenia mat dezynfekcyjnych oraz brak spisu posiadanych świń. Wydane zalecenie usunięcia braków zostało zrealizowane do 26 lutego 2020 r.

- kontrola¹³ stada świń, przeprowadzona przez ULW w dniu 14 października 2020 r. wykazała nieoznakowane warchlaki oraz nieterminowe zgłoszenia czterech sprzedaży świń w 2020 r. Opóźnienie wyniosło od 8 do 44 dni. W trakcie kontroli ustalono również brak dokumentacji leczenia zwierząt, niestosowanie wymaganych środków higieny, oczyszczania i odzieży ochronnej, a także brak zabezpieczenia przed dostępem zwierząt wolnożyjących i domowych, brak spisu posiadanych świń. Wystawiono mandat karny w kwocie 50 zł.

- kontrola¹⁴ przeprowadzona w dniu 11 września 2021 r. w Jeżowie i dotyczyła stada 23 prosiąt i warchlaków, 36 tuczników, 11 loch i 1 knura. W gospodarstwie znajdowały się nieoznakowane warchlaki, ponieważ właściciel nie otrzymał jeszcze zamówionych kolczyków. W trakcie kontroli ustalono zgłoszenia sprzedaży świń w 2021 r. z ośmiodniowym opóźnieniem, niestosowanie mat dezynfekcyjnych, niestosowanie bezpośredniego przejścia z przebieralni do zwierząt. ULW pozostawił plan bezpieczeństwa biologicznego, omówiony z właścicielem.

- kontrola¹⁵ stada 36 tuczników została przeprowadzona w dniu 27 listopada 2021 r. Stwierdzono sporadyczne nieprzestrzeganie terminów zgłaszania do ARiMR

¹² protokół kontroli nr 19/T/2020

¹³ protokół kontroli nr 3/10-0217/2020

¹⁴ protokół kontroli nr 30/ASF/2021

¹⁵ protokół kontroli nr 70/2021

zdarzeń dot. świń. Zbadano wewnętrzną ciepłotę ciała 10 świń, która nie odbiegała od normy.

- kontrola¹⁶ przeprowadzona w dniach 17-19 marca 2022 r. (z dwudniową przerwą), obejmowała stado 20 prosiąt, 42 tuczników, 4 loch. Stwierdzono, że w gospodarstwie znajdowały się nieoznakowane warchlaki 3-tygodniowe, ponieważ nie dostarczono jeszcze zamówionych kolczyków. Stwierdzono nieterminowe zgłoszenia czterech sprzedaży świń w 2020 r. (od 8 do 44 dni po wymaganym terminie). W trakcie kontroli ustalono brak programu zwalczania i monitorowania gryzoni oraz brak odnotowanych przeglądów stacji duatyzacyjnych. Zalecono zaprowadzenie monitoringu w ciągu dwóch dni oraz pozostawiono plan bezpieczeństwa biologicznego. Zbadano wewnętrzną ciepłotę ciała 66 świń.

(akta kontroli str. 718-719)

10. Podmioty wytwarzające/gospodarujące produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego (uppz) kontrolowano na podstawie wytycznych zawartych w planach kontroli na rok 2020, 2021 i 2022 dla zespołu do spraw pasz i utylizacji, Wytyczne te sporządzono na podstawie Instrukcji GIWpr-02010-14/2019r. z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie metodologii kontroli urzędowych oraz weryfikacji wykonywania czynności urzędowych. Do przeprowadzania kontroli używano właściwych list kontrolnych SPIWET. W przypadku braku odpowiedniej listy kontrolnej dotyczącej kontrolowanego zakresu, opracowano tzw. „uniwersalny wzór protokołu kontroli”, zawierający dane określone w art. 19d pkt.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Analiza dokumentacji PIW w Łodzi, dotyczącej pięciu kontroli uppz wykazała, że:

- w trakcie kontroli okresowej¹⁷ w dniu 13 stycznia 2020 r. w Zakładzie w Łodzi w zakresie warunków przerobu, przechowania i obrotu kazeiną techniczną stwierdzono wykonanie zaleceń z poprzedniej kontroli z 2019 r. Zalecono jednocześnie uzupełnienie dokumentacji o 21 świadectw wystawionych na wysyłkę do krajów trzecich oraz w zakresie zabiegów denatyzacji (protokół z 2019 r.) oraz przeprowadzenie badań mikrobiologicznych w kierunku salmonella spp z surowca i wyrobu gotowego i przedstawienie wyników PLW, w terminie 1 miesiąca od dnia wydania zaleceń. Kontrolowany w dniach 29-30 stycznia 2020 r. przesłał brakujące dokumenty i wyniki badań, a zalecenia uznano za zrealizowane.

(akta kontroli str. 720-722)

- kontrola doraźna¹⁸ w dniu 31 sierpnia 2020 r. została przeprowadzona na polecenie Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w przedsiębiorstwie w Jeżowie w związku z podejrzeniem nielegalnej produkcji karmy dla zwierząt domowych. Potwierdzono sprzedaż mieszanki paszowej uzupełniającej (MPU), udokumentowaną sześcioma fakturami wystawionymi dla schroniska dla zwierząt w Wojtyszkach. Mieszanka była produkowana wg receptury zamawiającego.

¹⁶ protokół kontroli nr 3/10-0217/2020

¹⁷ protokół kontroli nr 01/10618401/20

¹⁸ protokół kontroli nr 02/PL1021007p/20

Ustalono dostawców komponentów do produkcji, za wyjątkiem karmy dostarczanej w big-bagach przez firmę logistyczną. W dniu 3 września 2020 r. wysłano do kontrolowanego zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego urzędu, natomiast w dniu 21 września 2020 r. zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego. Kontrolowany w dniu 2 września 2020 r. oświadczył, że zaprzestał wytwarzania karmy.

W dniu 14 października 2020 r. PLW w Łodzi wydał decyzję¹⁹, którą wymierzył karę pieniężną w wysokości 27,4 tys. zł za prowadzenie niezatwierdzonej działalności w zakresie UPPZ.

Pismem z dnia 4 września 2020 r. PLW w Łodzi powiadomił Komendę Powiatową Policji w Brzezinach o podejrzeniu popełnienia wykroczenia przez przedsiębiorcę, który wbrew przepisom sanitarnym nie wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji zatwierdzającej jego działalność w zakresie produkcji karmy dla zwierząt domowych i mimo to karmę taką produkował i sprzedawał. Ponadto do US w Brzezinach przesłano kopię faktur sprzedaży karmy oraz protokół kontroli.

(akta kontroli str. 720-722)

- kontrola²⁰ z dnia 18 stycznia 2021 r. (lista kontrolna SPIWET-04) przedsiębiorstwa transportującego uppz wykazała, że zakład wykorzystywał dwa kontenery z regulacją temperatury do transportu padłych zwierząt w wyniku wypadków komunikacyjnych, pomimo, że nie wystąpił do PIW w Łodzi o wydanie decyzji zatwierdzającej prowadzenie tej działalności. W piśmie z dnia 27 stycznia 2021 r. PLW w Łodzi powiadomił dyrektora zakładu o wynikach kontroli. Ustalono, że martwe zwierzęta zbierane były wg codziennych zgłoszeń, a przekazywane do utylizacji 1-4 razy w miesiącu. W czasie pomiędzy odbiorami pupz kat. 1 były przechowywane w środku transportu. Gromadzenie i przechowywanie pupz kat. 1 wykraczało poza zakres wydanej decyzji o transporcie. Ponadto działania te winny być wykonywane bez zbędnej zwłoki i nie stwarzać zagrożenia dla ludzi i zwierząt, z wykorzystaniem wymaganej infrastruktury i właściwych procedur postępowania z pupz. W ww. przypadku wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie naruszenia obowiązku określonego w art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1774/2002. Kontrolowany zakład powiadomił w dniu 12 lutego 2021 r. o podpisaniu aneksu do umowy z odbiorcą martwych zwierząt, zmieniającym częstotliwość utylizacji (na odbiór codzienny zgodnie z potrzebami kontrolowanego. W dniu 24 lutego 2021 r. zakończono postępowanie dowodowe, a w dniu 9 marca 2021 r. wydano decyzję nr 05/PU/2021 zakazującą z urzędu na stałe wykonywania transportu i dostarczania pupz kat. 1 z naruszeniem przepisów sanitarnych.

(akta kontroli str.797-857)

- w związku z pismem PLW w Szczecinie z dnia 10 maja 2021 r. informującym o wykonaniu w 2020 r. transportu mączki rybnej z Danii do Polski przez firmę z Jezowa, która nie widnieje w rejestrach GLW podmiotów do tego uprawnionych,

¹⁹ nr 20/PU/2020

²⁰ protokół kontroli zgodności nr 01/10618002/21

PIW w Łodzi w dniu 21 maja 2021 r. dokonał kontroli przewoźnika²¹ i potwierdził, że nie ubiegał się on o stosowne zezwolenie. W dniu 26 maja 2021 r. PLW w Łodzi wszczął postępowanie administracyjne z urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej na firmę transportową z Jeżowa za niespełnianie wymagań art. 6 ust. 1a pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz art. 23 Rozp. Parlament Europejskiego i Rady nr 1069/2009 w zakresie przepisów sanitarnych pupz. W dniu 25 czerwca 2021 r. wydano decyzję nr 18/PU/2021 nakładającą na przedsiębiorcę karę w wysokości 13,7 tys. zł. Odwołanie przewoźnika od ww. decyzji zostało złożone do WLW w dniu 12 lipca 2021 r. Sprawa została ponownie rozpatrzona przez PLW w Łodzi, który w dniu 15 lipca 2021 r. wydał na podstawie art.132 § 1 w związku z art. 189f §1 pkt 1 kpa decyzję zmieniającą poprzednią decyzję w ten sposób, że odstąpiono od wymierzania kary pieniężnej, poprzestając na pouczeniu. W uzasadnieniu podano, że była to sytuacja jednorazowa i powstała nieświadomie, zarobek na transporcie był znikomy, firma posiada niewielkie zasoby transportowe i wystąpiła już o stosowne zezwolenie. Organ uznał, że waga naruszenia była znikoma, ponieważ przewóz uppz kat. 3 bez rejestracji został dokonany jednorazowo, a strona złożyła wnioski o rejestrację tego rodzaju działalności.

(akta kontroli str. 820-836)

- w wyniku kontroli zgodności zakładu w Tuszynie²² w dniu 13 kwietnia 2022 r. (lista kontrolna SPIWET – 02, kat. 1 zwierzęta drobne), zalecono sporządzenie dwóch rodzajów dokumentów handlowych, tj. na przewóz uppz k.1 od podmiotu zbywającego do zakładu pośredniego w Tuszynie oraz z zakładu pośredniego do podmiotu nabywającego. Ponadto zobowiązano zakład do przedstawienia do PLW w Łodzi prawidłowo sporządzonej dokumentacji handlowej za okres 1 miesiąca od dnia kontroli. Sprawa była kontynuowana w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 720-722)

11. PIW w Łodzi pobierał za wykonywane czynności opłaty określone w art. 30 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. W 2020 r. nałożono opłaty w wysokości 3.001,8 tys. zł, z czego pobrano 2.762,4 tys. zł. Łącznie z należnościami z lat poprzednich zaległości na koniec 2020 r. wyniosły 341,8 tys. zł. W 2021 r. nałożono opłaty w wysokości 2.931,4 tys. zł, z czego pobrano 2.805,5 tys. zł. Łącznie z należnościami z lat poprzednich zaległości na koniec 2020 r. wyniosły 273,4 tys. zł. W I kw. 2022 r. nałożono opłaty w wysokości 618,9 tys. zł, z czego pobrano 578 tys. zł. Łącznie z należnościami z lat poprzednich zaległości na koniec I kw. 2022 r. wyniosły 183,1 tys. zł.

Zaległości z tytułu nieregulowanych opłat za czynności weterynaryjne od pięciu podmiotów zostały skierowane do egzekucji administracyjnej. Dochodzone należności dotyczyły lat 2017-2022.

(akta kontroli str. 555-557)

²¹ Protokół kontroli nr 01/AL/2021

²² Protokół z kontroli nr 01/10067701/22

Na podstawie analizy 20 przypadków ustalania i dochodzenia opłat nakładanych z tytułu czynności wykonywanych na rzecz podmiotów gospodarczych przez lekarzy weterynarii ustalono, że we wszystkich badanych sprawach były naliczane odsetki za nieopłacenie należności w terminie. W przypadku nieuregulowania należności przez dłużnika, w terminie do trzech miesięcy wystawiany był tytuł wykonawczy, a następnie kierowany był do właściwego urzędu skarbowego.

(akta kontroli str. 723-725)

12. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łodzi zawarł w dniu 16 listopada 2018 r. porozumienie ramowe o współpracy i współdziałaniu na obszarze powiatu brzezińskiego z Państwowym Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym w Brzezinach. Porozumienie o współpracy zawarto również w tym samym dniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łodzi. Porozumienie dotyczyło sprawowania nadzoru i przeprowadzania urzędowych kontroli żywności w zakładach produkujących lub przechowujących produkty pochodzenia zwierzęcego, produkty pochodzenia roślinnego i przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego oraz zwalczania chorób zakaźnych. Współpraca obejmowała uzgadnianie listy zakładów wspólnie nadzorowanych oraz doprecyzowanie właściwości organów w zakresie nadzoru nad wytwórcami, sprzedawcami, obiektami związanymi z żywnością oraz wzajemnego wsparcia merytorycznego i wymiany informacji. W praktyce współpraca obejmowała także współdziałanie na polu szkoleniowym.

Ustalono, że co pół roku uzgadniano listę podmiotów wspólnie nadzorowanych oraz planowano wspólne kontrole. Zrealizowano m.in. wspólną kontrolę magazynu bez wymogów temperaturowych, przedsiębiorstwa zaopatrzenia gastronomicznego, przedsiębiorstwa wielobranżowego, rynku w Łodzi w związku ze skargą konsumencką. Wymiana informacji dotyczyła głównie niezgodnych wyników badań próbek, stwierdzonych nieprawidłowości, podejrzenia nielegalnej działalności, powiadomień alarmowych i informacyjnych RASFF.

(akta kontroli str. 949-969)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

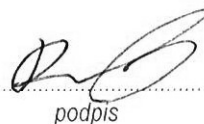
Łódź, dnia 25 sierpnia 2022 r.

Kontroler
Włodzimierz Zegadło
Doradca ekonomiczny

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

podpis